

2026-01-27

Riktlinje för insatser utan individuell behovsprövning

Fastställt av: Vård- och socialutskottet

Datum: 2026-01-27

Diariernr: 2026/17-70

För revidering ansvarar: Vård- och socialutskottet

För eventuell uppföljning ansvarar: Vård- och socialavdelningen

Dokumentet gäller för: Vård- och socialavdelningen

Dokumentet gäller till och med: Tills vidare

Bräcke
kommun

Innehållsförteckning

Bakgrund.....	3
Insatser utan individuell behovsprövning	4
Insatser till individer	4
Insatser på gruppnivå	7
Insatser på samhällsnivå	8
Undantag från dokumentationskravet	8
Ändring av insatser utan individuell behovsprövning	9

Bakgrund

Kommuner får, från och med 2025-07-01, erbjuda insatser till enskilda och grupper utan individuell behovsprövning (11 kap 5 § SoL). Respektive kommun fattar beslut om vilka insatser som ska erbjudas utan individuell behovsprövning i kommunen. Kommunen kan, vid ett sådant beslut, välja om insatsen ska vara öppen för alla eller om den enskilde måste uppfylla vissa villkor för att kunna ta del av den.

Kommunen får, även utan vårdnadshavarens samtycke, tillhandahålla insatser utan föregående individuell behovsprövning till barn som fyllt 15 år. Om kommunen vill erbjuda insatser utan individuell behovsprövning till barn mellan 15 och 18 år, ska kommunen överväga om insatsen är lämplig att erbjuda den tänkta målgruppen på det sättet. Kommunen bör som ett led i övervägandet göra en övergripande bedömning av barnets bästa, sett till vilka för- och nackdelar det kan innebära för barn i den tilltänkta målgruppen att ta del av insatsen utan individuell behovsprövning och utan vårdnadshavarens samtycke.

Huvudregeln är att genomförande av insatser utan behovsprövning ska omfattas av samma dokumentationskrav som insatser som föregåtts av individuell behovsprövning (14 kap 3 § SoL). Undantag från dokumentationskravet görs dock för följande insatser:

- 1) Rådgivning och information (14 kap 4 § SoL).
- 2) När kommunen har medgett undantag från dokumentation då det finns särskilda skäl (14 kap 5 § SoL).
 - a. Om dokumentationen medför att enskilda avstår från att ta kontakt med socialtjänsten (behov av anonymitet)
 - b. Vid öppna verksamheter som är utformade som mötesplatser eller träffpunkter (skäl att dokumentera personliga uppgifter saknas)

Inför ett beslut om att undanta en insats från dokumentation har vård- och socialavdelningen gjort en risk- och konsekvensanalys av verksamhetens insatser och målgruppens behov för att ta ställning till om det finns särskilda skäl som motiverar undantag från kravet på dokumentation.

Undantag från kravet på dokumentation gäller enbart uppgifter som kan röja den enskildes identitet, till exempel namn och personnummer, men även andra uppgifter som kan påverka den enskildes vilja och motivation till kontakt. Övriga uppgifter som krävs för att följa upp och kontrollera verksamheten ska dock dokumenteras, exempelvis uppgifter om omfattningen av de insatser som tillhandahålls, antalet deltagare samt deras ålder och kön. Det kan också vara avidentifierade uppgifter om deltagarnas mående och sociala situation när insatsen inleds respektive avslutas.

Följande insatser, samt villkor för dessa, ges utan föregående individuell behovsprövning i Bräcke kommun.

Insatser utan individuell behovsprövning

Insatser till individer

Insats	Beskrivning	Eventuella villkor
Råd och stöd vuxna	<p>Innehåll: Mål och syfte är att stödja och vägleda till nykterhet och/eller drogfrihet, råd och stöd vid psykosocial problematik. Kan även innebära att den enskilde ges information och vägledning. Max 5 samtal, under max 2 månader.</p> <p>Målgrupp: Vuxna över 18 år med behov av stöd</p>	Över 18 år
Råd och stöd barn, unga och föräldrar	<p>Innehåll: Råd och stöd till barn, unga och föräldrar. Ger möjlighet att prata utifrån en viss problematik eller situation men kan även innebära att den enskilde ges information och vägledning. Max 5 samtal, under max 2 månader.</p> <p>Målgrupp: familjer som har barn i åldern 0 till 18 år eller enskilda i familjen</p>	Familjer med barn mellan 0–18 år eller enskilda i familjen.
Budget- och skuldrådgivning	<p>Innehåll: Vägledning och rådgivning till enskilda skuldsatta för att hitta långsiktiga lösningar på sina ekonomiska svårigheter. Insatsen erbjuds även under ett skuldsaneringsförfarande.</p> <p>Målgrupp: Vuxna personer som inte får sin ekonomi att gå ihop och behöver rådgivning eller har problem med skulder.</p>	
Samarbetssamtal (13 kap. 6 § SoL)	<p>Innehåll: Strukturerade samtal för föräldrar som är oeniga om hur de ska lösa frågor kring vårdnad, boende eller umgänge och frågor som rör barnets försörjning. Samtalen sker ofta i samband med separation (före, under, efter).</p> <p>Målgrupp: Föräldrar som behöver nå enighet i frågor som gäller vårdnad, boende och umgänge och i frågor som gäller barnets försörjning.</p> <p><i>Samarbetssamtal som IUB gäller endast när föräldrarna kontaktat socialtjänsten och båda</i></p>	

	<i>samtycker till samtal. Gäller ej som IUB då beslut inkommer från domstol.</i>	
Familjerådgivning (13 kap. 4 SoL)	<p>Innehåll: Erbjuder samtal för medborgare; par, syskon, föräldrar och enskilda som vill förbättra sina nära relationer.</p> <p>Målgrupp: Medborgare som vill förbättra sina nära relationer.</p>	
Feriepraktik	<p>Innehåll: Feriepraktik ger ungdomar möjlighet till arbetslivserfarenhet samt att knyta kontakter på arbetsmarknaden. Ger ungdomar möjlighet att under sommaren få praktisera inom kommunala verksamheter samt ideella föreningar.</p> <p>Målgrupp: Insatsen riktar sig till ungdomar</p>	Villkor (ålder, praktikperiod och ersättning) beslutas årligen av kommunstyrelsen
KAA	<p>Innehåll: Möjlighet till stöd och aktiviteter till ungdomar som avbryter sina studier, inte har blivit antagen eller inte har påbörjat ett nationellt gymnasieprogram. Personliga samtal för att få information om möjlig hjälp, stöd och rådgivning de kan få.</p> <p>Målgrupp: Ungdomar mellan 16–19 år</p>	Ungdomar som inte har fyllt 20 år som avbrutit sina studier, inte har blivit antagen eller inte har påbörjat ett nationellt gymnasieprogram.
Mini-Maria	<p>Innehåll: En mottagning för ungdomar som har frågor eller önskar stöd kring alkohol, droger eller spel om pengar. Vårdnadshavare, anhörig eller vän kan kontakta Mini-Maria vid oro. Behandling i form av cannabisorigram, A-CRA, Återfallsprevention, Funktionell familjeterapi (FFT) samt Spel till friheten.</p> <p><i>Observera: IUB till personer under 15 år får endast ges med vårdnadshavares samtycke.</i></p> <p>Målgrupp: Ungdomar upp till 21 år eller dennes vårdnadshavare, anhörig eller vän.</p>	Villkor för insatserna beslutas i samråd med huvudman för Mini-Maria.
Centrum mot våld (CMV)	<p>Innehåll: Informationssamtal, enskilt stöd till personer som är eller har varit utsatta för våld i nära relationer eller hedersrelaterat våld, stöd till anhöriga, behandling för personer som använder våld, gruppverksamhet för kvinnor, partnerkontakt, föräldrasamtal samt samtal och rådgivning för personer som vill sluta köpa sexuella tjänster.</p> <p>Målgrupp: Informationssamtal till enskild i behov av det. Enskilt stöd till personer som varit</p>	Bor i Jämtlands län. Villkor om antal stödsamtal beslutas av Centrum mot våld.

	eller är utsatta för våld, 15 år eller äldre. Personer utsatta för hedersrelaterat våld eller förtryck, 15 år eller äldre. Gruppverksamhet för kvinnor, 18 år eller äldre samt kvinna i juridisk mening. Behandling för personer som använder våld, 15 år eller äldre. Partnerkontakt, 15 år eller äldre. Föräldrasamtal för förälder eller annan viktig vuxen till ett barn som går i trappansamtal hos CMV. Stöd till anhöriga och samtal till personer som vill sluta köpa sexuella tjänster, 15 år eller äldre.	
Barnahus	<p>Innehåll: erbjuder krissamtal i samband med att ett barn ska på barnförhör. Det kan innebära att lyssna in och bemöta eventuell oro. Det kan även innebära att trygga medföljande barn genom att informera generellt kring hur processen kring ett barnförhör går till.</p> <p>Målgrupp: Barn och unga under 18 år, deras anhöriga och övriga omsorgspersoner.</p>	
Anhörigstöd	<p>Innehåll: Anhöriga kan få stöd med information, anhörigsamtal och deltagande i anhörigrupper. Stöttar genom enskilda samtal, via hembesök eller telefonkontakt.</p> <p><i>Observera: IUB till personer under 15 år får endast ges med vårdnadshavares samtycke.</i></p> <p>Målgrupp: Anhöriga till personer med långvarig sjukdom, personer med psykisk ohälsa eller personer med beroendeproblematik.</p>	
Brottsofferjouren	<p>Innehåll: Alla som utsätts för brott ska få stöd för att hantera rättsprocessens alla delar samt psykiska, fysiska, sociala och existentiella konsekvenser av brottet. Stödinsatserna erbjuds skyndsamt och pågår tills den brottsutsatta personens behov är tillgodosedda.</p> <p>Målgrupp: Brottsutsatta kommuninvånare i länet, vittnen, anhöriga till brottsutsatta och till gärningspersoner (polisanmälan behöver inte vara upprättad)</p>	Brottsutsatta ska bo i Jämtlands län.

Insatser på gruppnivå

Insats	Beskrivning	Eventuella villkor
--------	-------------	--------------------

Gruppverksamhet föräldrar	<p>Innehåll: Samtalsgrupp som leds av en samtalsledare utifrån tema, problematik och stödbehov. Deltagare ges möjlighet att dela erfarenheter, lära av varandra och känna igen sig i varandras upplevelser. Insatsen ges som en serie av samtal.</p> <p>Målgrupp: Föräldrar till barn upp till 18 år.</p>	
Gruppverksamhet vuxna	<p>Innehåll: Samtalsgrupp som leds av en samtalsledare utifrån tema, problematik och stödbehov. Deltagare ges möjlighet att dela erfarenheter, lära av varandra och känna igen sig i varandras upplevelser. Insatsen ges som en serie av samtal.</p> <p>Målgrupp: Vuxna över 18 år</p>	
Gruppverksamhet barn och unga	<p>Innehåll: Samtalsgrupp som leds av en samtalsledare utifrån tema, problematik och stödbehov. Deltagare ges möjlighet att dela erfarenheter, lära av varandra och känna igen sig i varandras upplevelser. Insatsen ges som en serie av samtal.</p> <p><i>Observera: IUB till personer under 15 år får endast ges med vårdnadshavares samtycke.</i></p> <p>Målgrupp: Barn upp till 18 år. Kan vara olika åldersindelningar beroende på gruppverksamhetens tema.</p>	
Öppen verksamhet på DC (dagcenter)	<p>Innehåll: Öppen verksamhet som leds av personal, med varierande inriktning beroende på tema. Syfte att skapa aktiviteter för målgruppen att delta i.</p> <p>Målgrupp: För individer med beslut om daglig verksamhet.</p>	Individen behöver ha ett beslut om daglig verksamhet.

Insatser på samhällsnivå

Insats	Beskrivning	Eventuella villkor
Familjecentralen	<p>Innehåll: Mötesplats för föräldrar och barn.</p> <p>Målgrupp: Föräldrar till/och barn, 0–6 år</p>	
Råd och stöd på Arbetsmarknadsenheten	<p>Innehåll: Råd och stöd finns för de som har frågor kring arbetsmarknad, studier, integration och myndighetskontakter. Öppen verksamhet.</p> <p>Målgrupp: Insatsen kan ges till alla</p>	

Gruppaktiviteter med ABF	<p>Innehåll: Personal från boendestöd håller i aktiviteterna, ABF hyr lokal och finansierar fika. Syfte är att bidra till social samvaro och sociala aktiviteter.</p> <p>Målgrupp: Vuxna boende i kommunen</p>	
--------------------------	--	--

Undantag från dokumentationskravet

Insats	Skäl för undantag
Råd och stöd vuxna	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL)
Råd och stöd barn, unga och föräldrar	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL)
Samarbetssamtal	Rådgivning och information (14 kap 4 § SoL)
Familjerådgivning	Rådgivning och information (14 kap 4 § SoL)
Mini-Maria	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL) (gäller ej cannabisprogrammet, A-CRA, FFT samt Spel till friheten)
Centrum mot våld	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL) samt Rådgivning och information (14 kap 4 § SoL)
Barnahus	Rådgivning och information (14 kap 4 § SoL)
Anhörigstöd	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL)
Brottsofferjouren	Rådgivning och information (14 kap. 4 § SoL)
Gruppverksamhet föräldrar	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL)
Gruppverksamhet vuxna	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL)
Gruppverksamhet barn och unga	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL)
Öppen verksamhet på DC	Särskilda skäl; öppen verksamhet som är utformad som mötesplats eller träffpunkt, skäl att dokumentera personliga uppgifter saknas (14 kap 5 § SoL)
Familjecentralen	Särskilda skäl; öppen verksamhet som är utformad som mötesplats eller träffpunkt, skäl att dokumentera personliga uppgifter saknas (14 kap 5 § SoL)
Råd och stöd på Arbetsmarknadsenheten	Särskilda skäl; dokumentationen kan medföra att enskilda avstår från att ta del av insatsen (14 kap 5 § SoL)

Gruppaktiviteter med ABF	Särskilda skäl; öppen verksamhet som är utformad som mötesplats eller träffpunkt, skäl att dokumentera personliga uppgifter saknas (14 kap 5 § SoL)
--------------------------	---

Ändring av insatser utan individuell behovsprövning

Om kommunen önskar ändra vilka insatser som ska vara möjliga att ge utan individuell behovsprövning behöver det föregås av ett beslut av vård- och socialutskottet och ändring i denna riktlinje.